

4η Παγκρήτια Ημερίδα Τουρισμού «Κρητών Φιλοξενείν»

Συμπεράσματα

Η 4η Παγκρήτια Ημερίδα Τουρισμού «Κρητών Φιλοξενείν», που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2024 στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου, αναδείχθηκε ως κορυφαία διοργάνωση για το μέλλον της τουριστικής ανάπτυξης στην Κρήτη. Κεντρικό θέμα της Ημερίδας ήταν η «Ολιστική και Ανθεκτική Τουριστική Ανάπτυξη», προσέγγιση που αναγνωρίζει ότι ο τουρισμός χρειάζεται ενίσχυση μέσω της διαρκούς και βιώσιμης ανάπτυξης, με έμφαση στην ευημερία των τοπικών κοινοτήτων και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Με την παρουσία κορυφαίων παραγόντων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Αντιπεριφερειάρχες, καθώς και ακαδημαϊκούς, ερευνητές και επιχειρηματίες του τουριστικού κλάδου, η Ημερίδα παρουσίασε επίκαιρα θέματα και καινοτόμες προσεγγίσεις για την εξέλιξη του τουρισμού στην Κρήτη.

Ο πυρήνας των συζητήσεων επικεντρώθηκε στη διαμόρφωση ενός ολιστικού μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης που προάγει τη βιωσιμότητα σε πολλαπλά επίπεδα. Η ολιστική προσέγγιση, που στηρίζεται στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα, κρίνεται ως η πλέον ανθεκτική απέναντι στις περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές πιέσεις του σύγχρονου τουριστικού περιβάλλοντος.

Αποτίμηση της Τουριστικής Κίνησης και Βασικοί Δείκτες

Οι εργασίες της ημερίδας ξεκίνησαν με την αποτίμηση της φετινής τουριστικής κίνησης, με επιστημονικά δεδομένα και ανάλυση των βασικών τουριστικών δεικτών της Περιφέρειας Κρήτης. Η εκτίμηση της φετινής τουριστικής σεζόν ήταν ένα από τα βασικά σημεία της Ημερίδας, με δεδομένα που ανέδειξαν την ανάκαμψη της Κρήτης ως τουριστικού προορισμού, παρά τις προκλήσεις σε διεθνές επίπεδο. Οι ομιλητές

τόνισαν ότι η θετική πορεία της φετινής τουριστικής περιόδου, υποστηρίχθηκε από στοχευμένες ενέργειες προβολής και την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος. Ωστόσο, τόνιστηκε η ανάγκη για περαιτέρω αξιολόγηση βασικών δεικτών και για στρατηγικές που θα εξασφαλίσουν συνεχή ανάπτυξη.

Οι δείκτες αυτοί αναδεικνύουν την τουριστική ανάκαμψη της Κρήτης ενώ διαφαίνονται τάσεις επέκτασης του τουριστικού ρεύματος προς νέες αγορές και η ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Η καταγραφή των δεικτών, που παρουσιάστηκαν σε σχέση με την οικονομική απόδοση, τη διαχείριση πόρων και την αειφορία, κατέστησε σαφές ότι η ανθεκτική τουριστική ανάπτυξη απαιτεί συνεχή προσαρμογή στις αλλαγές και προκλήσεις της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς. Οι βασικοί δείκτες κατέγραψαν τη σημασία των αναδυόμενων αγορών, των δαπανών ανά επισκέπτη και της ζήτησης για υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Τεχνητή Νοημοσύνη στον Τουρισμό

Η τεχνητή νοημοσύνη (AI) βρέθηκε στο επίκεντρο των συζητήσεων ως μέσο αναβάθμισης των τουριστικών υπηρεσιών και ενίσχυσης της τουριστικής εμπειρίας. Η ενσωμάτωση της AI επιτρέπει την εξατομίκευση των υπηρεσιών και τη συλλογή δεδομένων για τη βελτίωση των προσφερόμενων εμπειριών, διαμορφώνοντας μια πιο αποδοτική και διαχειρίσιμη τουριστική βιομηχανία. Οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, όπως η πρόβλεψη των τάσεων, η ανάλυση των προτιμήσεων και η αυτοματοποίηση των κρατήσεων, θεωρούνται εργαλεία που μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ικανοποίησης των πελατών.

Από συστήματα που προβλέπουν τις ανάγκες των πελατών μέχρι αυτοματοποιημένες πλατ-

φόρμες εξυπηρέτησης, η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να δημιουργήσει ποιοτικότερες και πιο προσαρμοσμένες υπηρεσίες.

Διαχείριση «Υπερ-Τουρισμού» και Διατήρηση Πόρων

Με τον όρο «Υπερ-τουρισμός» αναδείχθηκε η πίεση που ασκείται στους φυσικούς πόρους και τις υποδομές κατά τη διάρκεια της υψηλής τουριστικής περιόδου, ιδίως στις περιοχές με αυξημένη ζήτηση.

Οι ομιλητές υπογράμμισαν την ανάγκη για καλύτερη διαχείριση, με συγκεκριμένες πρακτικές όπως η ανάδειξη λιγότερο δημοφιλών τοποθεσιών, η επένδυση στην ενδοχώρα και η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, που συμβάλλουν στη βιωσιμότητα του τουρισμού, καθώς και την υιοθέτηση μοντέλων «έξυπνης» διαχείρισης με την υποστήριξη των νέων τεχνολογιών. Οι περιοχές της ενδοχώρας παρουσιάστηκαν ως οι πλέον κατάλληλες για την αποσυμφόρηση, ενώ η ανάπτυξη υποδομών είναι αναγκαία για τη βιώσιμη αξιοποίηση αυτών των περιοχών.

Επιστημονικές Μετρήσεις και Ευ Ζην

Ένα καινοτόμο ζήτημα που αναδείχθηκε ήταν η σημασία των επιστημονικών μετρήσεων, όπως αυτές των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, και ο ρόλος τους στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και της ασφάλειας στους αστικούς και ξενοδοχειακούς χώρους. Οι μετρήσεις αυτές αποτελούν έναν τομέα με προοπτικές για τον τουρισμό, καθώς μπορούν να συμβάλλουν στη δημιουργία ασφαλέστερων και πιο υγιών των συνθηκών του περιβάλλοντος για επισκέπτες και κατοίκους.

Επιτρέπουν την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών παραγόντων που επιδρούν στην υγεία και την άνεση των επισκεπτών, συμβάλλοντας στην προστασία της υγείας και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες. Οι επιστημονικές αυτές μέθοδοι εκτιμήθηκαν ως κρίσιμες για την αποδοχή των καταλυμάτων και των χώρων αναψυχής από τους πελάτες, παρέχοντας την απαραίτητη ασφάλεια.

Ολιστική και Ανθεκτική Ανάπτυξη: Θεωρία και Πράξη

Η Ημερίδα εστίασε στην αναγκαιότητα μιας ολιστικής προσέγγισης για την τουριστική ανάπτυξη,

η οποία στηρίζεται όχι μόνο στην οικονομική αλλά και στην κοινωνική και περιβαλλοντική ευημερία.

Οι συμμετέχοντες ανέλυσαν πρακτικές που μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα του τομέα, διασφαλίζοντας ότι ο τουρισμός θα συνεχίσει να αποτελεί μοχλό ανάπτυξης, παρά τις όποιες μελλοντικές προκλήσεις. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν προτάσεις για τη δημιουργία ενός τουριστικού οικοσυστήματος που θα υποστηρίξει τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και θα προωθήσει την αειφορία.

Το ολιστικό μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που προάγει τη βιωσιμότητα σε πολλαπλά επίπεδα, η ολιστική προσέγγιση, που στηρίζεται στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα, κρίνεται ως η πλέον ανθεκτική απέναντι στις περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές πιέσεις του σύγχρονου τουριστικού περιβάλλοντος.

Τουριστική Εκπαίδευση και Οικοδόμηση Ανθεκτικότητας

Η τουριστική εκπαίδευση παρουσιάστηκε ως ένας από τους πυλώνες που μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη μιας ανθεκτικής τουριστικής ταυτότητας. Η Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Κ.) συζητήθηκε ως βασικός παράγοντας για την εκπαίδευση εξειδικευμένων επαγγελματιών, που θα διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη διαχείριση των προκλήσεων στον τουριστικό τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι, αναφέρθηκε, θα πρέπει να λαμβάνουν μια σφαιρική εκπαίδευση που να περιλαμβάνει από δεξιότητες διαχείρισης και βιωσιμότητας έως και νέες τεχνολογίες. Η εκπαίδευση νέων επαγγελματιών με δεξιότητες στη βιώσιμη διαχείριση, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών είναι καθοριστική για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος της Κρήτης σε διεθνές επίπεδο.

Στρατηγική της Περιφέρειας Κρήτης για τον Τουρισμό 2024-2028

Η Περιφέρεια Κρήτης παρουσίασε τη στρατηγική της για τα έτη 2024-2028, με όραμα να καταστεί το νησί ένα παγκόσμιο παράδειγμα βιώσιμου και πολυδιάστατου τουριστικού προορισμού. Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικοί στόχοι περιλαμβάνουν τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων, και τη δημιουργία ενός εξωστρεφούς τουριστικού προϊό-

ντος που να ανταγωνίζεται σε διεθνές επίπεδο. Κεντρική θέση έχουν έννοιες όπως η «Έξυπνη, Συνεργατική και Ολιστική Κρήτη», με πρακτικές για την προώθηση του θεματικού τουρισμού, την ανάπτυξη υποδομών και την ενίσχυση της αειφορίας.

Βασικός στόχος είναι η Κρήτη να αναδειχθεί ως ένας «Διάσημος, Ποικιλόμορφος, Αειφόρος, Ανθεκτικός, Έξυπνος, Συνεργατικός και Ολιστικός» προορισμός, σύμφωνα με τις αρχές της Περιφέρειας. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει δράσεις για την ανάδειξη πολιτιστικών διαδρομών, την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού και την ενίσχυση της τοπικής γαστρονομίας και παραγωγής.

Πολιτισμός και Γαστρονομία ως Πυλώνες Ανάπτυξης

Η σημασία των πολιτιστικών διαδρομών και της τοπικής γαστρονομίας τονίστηκε έντονα, με στόχο την ανάδειξη των αυθεντικών εμπειριών και τη σύνδεση του τουρισμού με τον πρωτογενή τομέα. Το κρητικό κρασί και η παραδοσιακή κουζίνα αποτελούν ισχυρούς πόλους έλξης και αναδεικνύονται ως γέφυρες που ενισχύουν την τουριστική εμπειρία, ενώ παράλληλα συμβάλουν στην τοπική οικονομία.

Τα προϊόντα τοπικής παραγωγής, αποτελούν προστιθέμενη αξία, που ενισχύει την τοπική οικονομία και προωθεί μια ολοκληρωμένη εμπειρία για τον επισκέπτη. Η προώθηση πολιτιστικών και γαστρονομικών εμπειριών, που ενσωματώνουν την αυθεντική κρητική ταυτότητα, κρίνεται αναγκαία για την ενίσχυση της τοπικής κουλτούρας.

Αειφόρος Ανάπτυξη στην Ενδοχώρα

Η ενδοχώρα της Κρήτης αποτελεί σημαντικό πόρο που μπορεί να αξιοποιηθεί με στόχο την αποσυμφόρηση των αστικών περιοχών και τη διάχυση των τουριστικών ωφελειών σε όλο το νησί. Στρατηγικές ανάπτυξης που περιλαμβάνουν την αναβάθμιση υποδομών και την προώθηση βιώσιμων μορφών τουρισμού συζητήθηκαν ως απαραίτητες για την προστασία της φυσικής κληρονομιάς και τη στήριξη των απομακρυσμένων κοινοτήτων.

Η ανάπτυξη της ενδοχώρας θεωρείται απαραίτητη για τη διασπορά των τουριστικών ωφελειών, αποφεύγοντας την υπερσυγκέντρωση τουριστών στις παράκτιες περιοχές.

Οι εισηγήσεις κατέδειξαν την ανάγκη για επενδύσεις σε υποδομές και τη δημιουργία ενός φιλόξενου περιβάλλοντος για δραστηριότητες οικοτουρισμού, αγροτουρισμού και βιώσιμης ανάπτυξης.

Συμπεράσματα

Ειδικότερα η φετινή Ημερίδα επικεντρώθηκε σε τρεις βασικούς άξονες: την αποτίμηση και καταγραφή της τρέχουσας κατάστασης του κρητικού τουρισμού, την ανάλυση των σύγχρονων προκλήσεων και ευκαιριών, καθώς και τις στρατηγικές για βιώσιμη και ανθεκτική τουριστική ανάπτυξη. Οι συμμετέχοντες κατέθεσαν ενδιαφέρουσες προτάσεις για ένα ανθεκτικό και ευέλικτο τουριστικό οικοσύστημα, προσαρμοσμένο στις ανάγκες του μέλλοντος.

Οι εισηγητές υπογράμμισαν τη σημασία του στρατηγικού σχεδιασμού, της τουριστικής εκπαίδευσης και της προώθησης του πολιτιστικού πλούτου της Κρήτης. Με τα νέα δεδομένα και τις προτάσεις που τέθηκαν, η Κρήτη μπορεί να συνεχίσει να πρωτοπορεί, προσφέροντας μια μοναδική και αυθεντική τουριστική εμπειρία, ενώ παράλληλα να εξασφαλίζει το μέλλον των τοπικών κοινοτήτων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Η 4η Παγκρήτια Ημερίδα Τουρισμού «Κρητών Φιλοξενείν» ανέδειξε την ανάγκη για αναθεώρηση των μοντέλων ανάπτυξης στον τουριστικό τομέα της Κρήτης. Η κατεύθυνση για μια ολιστική και ανθεκτική τουριστική προσέγγιση επιτάσσει τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών που θα στηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Κατέληξε σε σημαντικά συμπεράσματα για το μέλλον του τουρισμού στην Κρήτη, παρουσιάζοντας ένα σαφές όραμα που στηρίζεται στη βιωσιμότητα, την καινοτομία και τη συνεργασία. Η επένδυση στην εκπαίδευση, την τεχνολογία και την πολιτιστική ταυτότητα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της Κρήτης και θέτει γερά θεμέλια για την τουριστική της ανάπτυξη. Η πρόκληση για την επόμενη περίοδο είναι η εφαρμογή αυτών των αρχών στην πράξη, με στόχο η Κρήτη να συνεχίσει να ηγείται στις παγκόσμιες τουριστικές εξελίξεις, προσφέροντας μοναδικές και αυθεντικές εμπειρίες στους επισκέπτες της.

Σημειώνεται ότι οι εισηγητές παρουσίασαν συγκεκριμένα παραδείγματα, πρακτικές και προτάσεις τα οποία είναι διαθέσιμα μέσω των παρουσιάσεων της ημερίδας.